

de boerderij

Tim en Paula Swennen uit het Limburgse Bilzen vangen sinds begin 2004 jongeren op, telkens voor twee weken. De jongeren komen uit een instelling of een problematische thuissituatie en krijgen een zogenaamde *time-out* op de boerderij. Tim: 'Sinds onze eigen kinderen het huis uit zijn, is er veel minder leven in huis. Toen we een oproep lazen over een project met jongeren, hebben we ons meteen kandidaat gesteld.' Intussen zijn twintig jongeren tussen 14 en 18 jaar op de boerderij gepasseerd – een hele ervaring voor Tim en Paula. 'Het verbreedt je visie, want uiteindelijk is het landbouwmilieu een beschermd milieu. Wat sommige van die jongeren hebben meegemaakt... wij wisten niet dat dat bestond.'

Op het moment van het interview verblijft Steven – dat is niet zijn echte naam – op de boerderij.

Wie de jongeren beschouwt als extra werkrachten, komt bedrogen uit.

Voor een echte stadjongen, compleet met baseballpet en hiphopbroek, was het even wennen aan de rust. 'Er gebeurt hier eigenlijk niet zo veel. Ik ben gewoon van in de stad te wonen en ik mis het wel. Net zoals ik mijn vrienden mis. Maar toch is zo'n *time-out* nuttig om eens over alles na te denken. En al bij al valt het goed mee. Het is wel leuk met de dieren en zo.' Onkruid wieden tussen de bieten, dieren voederen, het is wat voor iemand die nog nooit op een boerderij is geweest. Wie de jongeren echter beschouwt als extra werkrachten, komt bedrogen uit. 'Er zijn er wel bij die goed mee helpen en die aangenaam gezelschap zijn,' zegt Paula. 'Maar anderen komen hier toe en zakken precies volledig in. Dat is ook goed. Ze moeten niet helpen. Het is vooral de bedoeling dat zij er eens volledig uit zijn.'

Voorals boer blijven. Dat betekent niet dat er geen regels zijn. Integendeel: goede afspraken zijn juist erg belangrijk. Elke keer wordt er een contract opgemaakt tussen de familie Swennen,

de jongere en de begeleider van het project, Swa Janssens. Er zijn een aantal vaste regels zoals bijvoorbeeld geen contact met de buitenwereld via gsm of internet, een sanctie voor weglopen enzovoort. De landbouwersfamilie zelf mag echter ook een aantal leefregels opleggen die voor hen belangrijk zijn. Paula: 'Optijd opstaan is er een van, en roken mag enkel buiten. Ze moeten hun kamer opruimen en ze moeten mee aan tafel, ook als ze niet eten.' Dat laatste klinkt misschien raar, zegt Tim. 'Maar wij vinden dat heel belangrijk. De maaltijden zijn op een boerderij soms de enige momenten dat je samen bent en dat je eens kunt discussiëren over iets.'

Het *time-out* project is een initiatief van de vzw Huize Sint-Augustinus uit Zutendaal. Swa Janssens: 'Het gebeurde vrij dikwijls dat begeleiders in de bijzondere jeugdzorg met sommige jongeren op hun tandvlees zaten. De enige oplossing was toen een gesloten instelling, maar daar hielden alle partijen een kater aan over. We beseften dat het veel beter zou zijn om beide partijen even afstand te laten nemen en het nadien opnieuw te proberen. Zo is het *time-out* project gestart.' De jongeren kunnen kiezen tussen een week stappen in de Ardennen of twee weken op de boerderij. De resultaten zijn goed: in ongeveer driekwart van de gevallen verloopt alles een stuk beter na de adempauze voor de jongere en de hulpverleners of het thuisfront. 'Op de duur hebben die jongeren hun buik vol van hulpverlening. Door ze daar een tijdje uit weg te halen en ze te confronteren met het gewone leven, komen ze vaak tot rust. Daarom moet de boer ook vooral boer blijven en zeker geen hulpverlener spelen.'

Door merg en been. Als Swa een plaats zoekt voor een jongere, neemt hij contact op met een van de vijf landbouwersgezinnen die deelnemen aan het project. Die zijn vrij om ja of nee te zeggen. 'Soms past het niet,' zegt Paula. 'En soms hebben wij ook tijd nodig om te recupereren, want sommige jongeren vragen veel energie.' Als de landbou-

TIM EN PAULA SWENNEN

wers op de vraag ingaan, worden de eerste dag goede afspraken gemaakt. Tim: 'Stuk voor stuk zeggen die jongeren dan dat ze niet over hun problemen willen praten, maar na twee dagen kennen we meestal het hele verhaal.'

De verhalen die Tim en Paula te horen krijgen, gaan soms door merg en been. 'Mishandeling, druggebruik, noem maar op. Maar je moet ook kortaard zijn met die gasten: ze proberen allemaal hoe ver ze kunnen gaan. Wij kunnen soms meer zeggen dan een opvoeder. Als het botst, dan botst het.' Swa komt geregeld langs op het bedrijven zowel de jongere als de landbouwfamilie kan altijd telefonisch bij hem terecht. En als een van de partijen ermee wil ophouden, dan kan dat op elk moment. 'Maar op al die tijd is er nog maar een keer iemand vroeger weggegaan,' zegt Tim met voldoening.

Idealisme. Tim en Paula krijgen van het project enkel een onkostenvergoeding van 10 euro per dag. 'Daar hou je niks aan over. Als wij bijvoorbeeld ergens naartoe gaan, of eens een snack gaan eten, gaan die jongeren altijd mee.' Zowel Paula en Tim als Swa vinden de nieuwe subsidieregeling (zie kader) dan ook een goede zaak, als er maar niet te veel administratie bijkomt. 'Heel wat mensen >>>